

ΖΑΚΥΝΘΙΝΟΙ ΤΥΠΟΙ

Ο Γ Γ Ε Λ Α Σ

— Γκλίν — γκλάν. — Μπόμ! Ἐπέθανες Γιάννη!

Μὲ αὐτὰς τοῦ συρμοῦ τὰς ἐπιφωνήσεις ἐπείραζον τὰ παιδιὰ μίαν ἀθλίαν ὑπαρξιν, ἓνα δυστυχή ρακένδυτον καὶ ἀνυπόδητον, ὁ ὁποῖος ἐπλανᾶτο ἀνὰ τὴν πόλιν ἄστεγος καὶ πεινασμένος, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν πονῆ, χωρὶς κανεὶς, ἔστω καὶ ἀπὸ καθῆκον, ἔστω καὶ ἀπὸ φιλανθρωπίαν, νὰ τὸν προστατεύῃ ἀπὸ τὰ πειράγματα τῶν ἀγυιοπαίδων.

Ἡ ἀθλία αὐτὴ ὑπαρξιν, αὐτὸ τὸ παίγνιον μιᾶς ἀνοικτίρμονος εἰμαρμένης, ἓνα ἐλεεινὸν σαράβαλον ζωῆς μὲ σαλευμένον τὸ λογικόν, ἐπαράδερνε ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ ὑπέμενε μὲ φοικώδη παραδαρμὸν καὶ ἀγωνίαν, τὰ πειράγματα τοῦ κόσμου. Ὠθούμενον δὲ ἀπὸ τὸ ἔνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως ἐπάλαιε μὲ ἀσυνείδητον γενναιότητα κατὰ τῆς δυστυχίας, διὰ νὰ διατηρηθῆται εἰς τὴν ζωὴν, εἰς μίαν ζωὴν ἀθλίαν, χωρὶς κανένα προορισμόν, χωρὶς καμμίαν ἀπόλαυσιν, χωρὶς κανέν θέλητρον, χωρὶς ἀναλαμπὴν ἐλπίδος.

Μέλος τῆς κοινωνικῆς οἰκογενείας καὶ ὁ Γιάννης ἀνῆκεν εἰς

ἄλλους, καὶ ὁ καθένας ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε τὸ δικαίωμα, χωρὶς νὰ συναισθάνεται ὅτι εἶχε καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν προστατεύῃ, νὰ τὸν πειράζῃ, νὰ τὸν ἐνοχλήῃ, διὰ νὰ φωνάζῃ, νὰ βλασφημᾷ, νὰ βωμολογῇ, καὶ διὰ νὰ λιθοβολῇ τοὺς εὐφραινομένους μὲ τὴν δυστυχίαν του καὶ τὴν καθολικὴν ὀρφάνια του.

Ἐνα ὄνομα βαπτιστικὸν εἶχε—Γιάννης— καὶ ἓνα παρώνυμον—Γέλας—μὴ ἐξαρτώμενον ἀπὸ οἰκογενειακὴν ἄλυσσον. Καὶ αὐτὸς ὁ Γιάννης ὁ Γέλας ποῦ ἔγερνε κουρασμένος εἰς τὴν δύσιν τῆς ζωῆς, ἄστεγος καὶ ὀρφανὸς ἀπὸ κάθε κρῖνον οἰκογενειακοῦ καὶ κοινωνικοῦ δεσμοῦ, ἐπαράδερνε τὸ σαρκίον του μὲ τὰ βρωμερὰ ράκη πού ἄτελῶς τὸ ἐκάλυπτον, καὶ μὲ τὴν ἐλεημοσύνην τῶν φιλανθρώπων παρέτεινε τὴν ἄχαρη ζωὴν του, διὰ νὰ διατηρηθῆ ἡ διασκέδασις τῶν παιδιῶν καὶ ὄχι ὀλίγων μεγάλων.

— Γκλὶν - γκλὰν — Μπόμ ! Ἰπέθανες Γιάννη !

Ἦρουντο διαρκῶς γύρω εἰς τὸν Γέλαν τὰ παιδιὰ μὲ γέλοια καὶ πηδήματα.

— Δὲν πᾶτε μωρὲς στὸ διάολο! Ἐφώναζε ὁ Γιάννης καὶ μὲ ποικίλας βλασφημίας, καὶ μὲ ἐκστομίσεις ἀπρεπῶν φράσεων, ἐχύνετο κατὰ τῶν παιδιῶν καὶ ἔρριπτεν ἐναντίον των λίθους. Καὶ ὅταν ἀπέκαμνεν, ἐσωριάζετο ἀσθμαίνων κατὰ γῆς, ἤρχιζε τὰ κλάματα καὶ ἔλεγε μὲ παράπονον:

— Γιατὶ μωρὲς μὲ σταυρώνετε ; Γιατὶ μὲ κάνετε νὰ βλαστημάω ; Δὲν εἶμαι κι' ἐγὼ βαπτισμένος ;

Καὶ εἰς τὸ κλαψιάρικο ὅσον καὶ λογικὸν παράπονόν του ἐντονώτερα τὸν ἐπείραζον τὰ παιδιὰ, καὶ ἀπελάμβανον ἠδονικῶς τὸ θέαμα καὶ πολλοὶ μεγάλοι οἱ ὅποιοι διεσκέδαζον μὲ τὴν ἀθλιότητα μιᾶς δυστυχοῦς ὑπάρξεως, μὴ σκεπτόμενοι ὅτι ὅλοι μίαν, ὡς ἔρμαια τῆς παλιμβούλου θεᾶς, εἴμεθα ὑποκείμενοι ἀπὸ ὥρας εἰς στιγμὴν, διὰ κάποιαν αἰτίαν νὰ κατακυλίσωμεν εἰς τὸ βάραθρον ὅπου ἐσφάδαζεν ὁ δυστυχὴς Γέλας, ὁ ὅποιος, καθὼς ἦτο τὸ ἀντικείμενον γελῶτων καὶ πειραγμάτων, ἠδύνατο, κατ' οὐριοδρομίαν τῆς τύχης, νὰ εἶνε ὑπαρξίς εὐτυχῆς, ἐπισύροισα τὸν σεβασμὸν καὶ τὰς κολακείας τῆς κοινωνίας.

ἘΟ Γέλας ἐγεννήθη ὅτε ἡ κοινωνία τῆς Ζακύνθου εὐημέρει, σὲ χρόνια ποῦτανε:

«Γκλόρια ὁ Μαρκᾶς — Καὶ πανηγῦρι ὁ Φόρος»

Παιδὶ μικρὸ εἰργάζετο ὡς κτίστης εἰς τὸ ἀνεγειρόμενον μέγαρον τοῦ δημοτικοῦ θεάτρου «Φώσκολος» ἐκεῖ ὅπου περικλείεται τόση εὐτυχῆς θεατρικῆ ἱστορία τῆς Ζακύνθου, καὶ ὅπου ἐπαίχθη ἓνα μέρος τῆς συνταραξάσης τὴν ἀνθρωπότητα αἱματηρᾶς τραγωδίας.

Κάποιαν ἡμέραν ἀναβαίνων τῇ σκαλωσιᾷ μὲ ἀσβέστη ἐπαράπατησε, ἔχασε τὴν ἰσορροπίαν καὶ ἀπὸ ἀρκετὸν ὕψος ἔπεσε κάτω καὶ ἐκτύπησε σοβαρὰ τὸ κεφάλι. Ὡς ἐκ θεύματος ἐσώθη, ἀλλὰ ἔπαθεν ἐγκεφαλικὴν διατάραξιν καὶ κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν καὶ κοινωνικὸν ἀπόβαρον. Τὸ πάθημά του τοῦ ἀφῆκε ἐλάττωμα μὲ τὸ παραμικρὸν νὰ ξεκαρδίζεται στὰ γέλοια, καὶ ἐγέλα τόσον ἀδιάκοπα καὶ ἠχηρὰ, ὥστε τοῦ ἐδόθη ἡ προσωυμία Γέλας.

Καὶ οἱ τῆς καλῆς ἐκείνης ἐποχῆς δρόμοι τῆς Ζακύνθου, ὅπου ἠκτινοβόλει ἡ χαρὰ καὶ διεχύνετο ἡ εὐθυμία καὶ ἡ ἰλαρότης, ἀντήχουν ἀπὸ τὰ ταραχώδη γέλοια τοῦ τρελλοῦ Γέλα. Εἶχεν ὁμοίως καὶ παροδικὰς ὑφέσεις ἢ τρέλλα του, καθ' ἃς εἰργάζετο θαυμαζόμενος διὰ τὴν ἀντοχὴν καὶ τὴν δύναμιν τῶν μυῶνων του.

Κάποια μέρα ὁ Γέλας ἐχάθη καὶ εἰς τοὺς ἐξετάσαντας περιέργους ἐδόθη ἡ πληροφορία ὅτι ἀπεχώρησεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅπου φρόνιμος σχεδὸν εἰργάζετο ὡς γεωργός.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐλλείψεως καὶ τοῦ ἄρτου ἀκόμη ἐμφανίζεται εἰς τὴν πόλιν ὁ Γέλας, ἔξαναγκασθεὶς ὑπὸ τῆς πείνης. Ἄλλὰ πρὸς ἐκπληξιν τῶν γνωριζόντων αὐτὸν ἐπανεφάνη τελείως διαφορετικός. Ὡσεὶ συμεριζόμενος τὴν ἐπελθοῦσαν μετατροπὴν εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τῆς Ζακύνθου ὅπου τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν χαρὰν διεδέχθησαν μελαγχολία καὶ κατήφεια, ὅπου πολλαπλαῖ βιωτικαὶ ἀνάγκαι καὶ στενοχωρίαι κατέπνιξαν τὴν εὐθυμὸν ἀμεριμνησίαν τοῦ λαοῦ, ἐπανεφάνη ὁ Γέλας πλανώμενος εἰς τοὺς δρόμους πεινασμένος, ἐξηντλημένος, κατηφῆς καὶ ἀγέλαστος, διαψεύδων τὴν προσωυμίαν του. Θὰ ἐζοῦσε δὲ ἀπαράτητος καὶ θ' ἀπέθνησκε κάπου ἤσυχαι, ἐὰν τὸ πείραγμα τῆς ἐποχῆς δὲν ἐπεξετείνεται ἀπὸ τοὺς ἀγνιόπαιδας καὶ εἰς τὸν δυστυχῆ Γέλαν, ὁ ὁποῖος ὅταν ἐκυκλοῦτο ἀπὸ σμήνη παιδιῶν ποῦ

τοῦ ἐφώναζον: γκλὶν - γκλὰν - μπόμ! ἐπέθανες Γιάννη ! ἐγένετο ἀλλόφρων, καὶ ἀπέβαινε μὲ τὰς φωιάς του, τοὺς θρήνους του, τὰς ὕβρεις, τὰς βλασφημίας καὶ τὰ λιθοβολήματα ἢ διασκέδασις μικρῶν καὶ μεγάλων, οἱ ὅποιοι ἐδοκίμαζον εὐχαρίστησιν νὰ ἐνοχλοῦν καὶ νὰ βασανίζουν μίαν ἐρειπωμένην ὑπάρξιν, ἔχουσαν ἀνάγκην ἐλέους, μὲ πείραγμα, τὸ ὅποϊον ἐὰν ἀπειείνετο εἰς πολλοὺς ἐξ αὐτῶν θὰ καθίσταντο, ἔνεκα τῆς ἀπειλητικῆς ἐνεδρεύσεως τοῦ θανάτου κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς μας, γελοιωδέστεροι ἀπὸ τὸν Γέλαν.